

ERFARENHETER AV DELAKTIGHET OCH ICKE- DELAKTIGHET VID PLANERING OCH GENOMFÖRANDE AV ÖPPENVÅRDSINSATSER

Sylwia Koziel och Ylva Spånberger Weitz

Institutionen för samhällsvetenskaper, Södertörns högskola

Presentationen bygger på preliminära resultat från en studie om barns delaktighet i övergången mellan utredning och öppenvårdsinsats. Under de senaste åren har barns rättigheter och barns delaktighet lyfts i svensk lagstiftning. År 2020 blev barnkonventionen svensk lag och den 1 juli 2023 infördes ny lagstiftning som sänker åldersgränsen för öppenvårdstjänster för barn utan föräldrars samtycke från 15 till 12 år. Tidigare forskning visar att det finns en bred överenskommelse om att barns delaktighet är viktig i det sociala arbetet, samtidigt som det tycks vara svårt att omsätta detta i praktiken (Leviner, 2018; Toros, 2021; van Bijleveld et al., 2020). Den här presentationen kommer att ta upp resultat av en studie som undersöker barns delaktighet i socialtjänstens barnvårdsutredningar och i efterföljande öppenvårdsinsatser. Studien fokuserar på barnens upplevelser av delaktighet i planering och utformande av en insats samt i påbörjat genomförande av insatsen. Det finns få studier som belyser öppenvården och den forskning som finns visar på att barns tillgång till öppenvårdsinsatser påverkas av föräldrarnas samtycke (Heimer & Pettersson, 2022). Forskning visar också att de barn som själva har kontakt med socialtjänsten ofta saknar information både om vad som händer i det egna ärendet, om sina rättigheter exempelvis i relation till vuxenvärlden och om vilken hjälp som finns att få från socialtjänsten i den situation som de befinner sig i (van Bijleveld et al., 2015). I den här studien undersöker vi barns upplevelser av delaktighet i övergången mellan utredning och öppenvårdsinsatser, exempelvis avseende på vilket sätt och i vilken utsträckning de får del av information samt i vilken utsträckning deras önskemål och synpunkter beaktas under processen. Studien bygger på intervjuer med barn i åldern 6-18 år.

Nyckelord: öppenvårdsinsatser, barns delaktighet

REFERENSER

Heimer, M. & Pettersson, C., "The Unfinished Democratisation of Family Service Systems: Parental Consent and Children's Viewpoints on Receiving Support in Child and Family Welfare in Sweden." *European journal of social work* 26.2 (2023): 310-322.

Leviner, P., "Child participation in the Swedish child protection system", *The International Journal of Children's Rights* 2018 (26(1)), 136-158.

- Toros, K., "Children's Participation in Decision Making From Child Welfare Workers' Perspectives: A Systematic Review", *Research on Social Work Practice* 2021 (31(4)), 367-374.
- van Bijleveld, G., Bunders-Aelen, J. and Dedding, C., "Exploring the Essence of Enabling Child Participation within Child Protection Services", *Child & Family Social Work* 2020 (25(2)), 286-293.
- van Bijleveld, G., Dedding, C. and Bunders-Aelen, J., "Children's and young people's participation within child welfare and child protection services: a state-of-the-art review", *Child & Family Social Work* 2015 (20), 129-138.